

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
 CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
 Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

BIOFERM - SOCATARG

== Poderós Tònic-reconstituent ==

Combat amb gran èxit

RAQUITISME

TUBERCULOSIS

ANEMIA

ESCROFULISME

Dona força al dèbil

Alegría als neurasténics

Es el remei del
 convalescent

== Es ven en totes les farmacies ==

Tenda LA REINA

— DE —

NICET CASANOVAS

SASTRERÍA i Confeccions. Varis genres de punt. Cotilles alta novetat. Models fabricats especialment per a la casa.
CENTRE : DE : REPRESENTACIONS

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :
Carrer de Mauri i Vilar, 3

Avellaners,

NEGRET I CAIXAL,

pels criaders de Romanyà de la Selva. — Per instruccions i planter dirigir-se a Mossèn Joan Rabasseda, Rector de Romanyà de la Selva.

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO
- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,
modernament reformada per
— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important.: Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria elèctrica.

Material elèctric.

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existencia de Màquines d'impresma de la tan acreditada casa MARINONI
= Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses caligràfiques, litogràfiques i talla-dolça, de les quals n'hi ha sempre existencia en magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = Filets de coure: gran assortit en magatzem dels més usuals en pólices de 1 - 2 i 3 kilos.

LA BENGALINE PINTURA ESMALT

Corts, 653 - BARCELONA

CH. LORILLEUX Y C.^a

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancaster, 2.

BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.

RESTAURANT

TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BI BO i BU
NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS
(Costa Brava)

Primera Colonia estiuenca marítima de Catalunya. — «Xalets» per a famílies. — Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

DISPONIBLE

JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i Adornos de totes menes.

Artístiques il·luminacions de gas acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.

BARCELONA: » Lancaster, 2.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

CONSULTORI MÈDIC - QUIRÚRGIC

DE

Joaquim Jubert i Eliseu Jubert

:: MALALTIES DE LA PELL ::

MALALTIES DE LES CRIATURES

CIRURGIA GENERAL

Plaça de l'Oli, 1, pral.

Telefon, 205.

GIRONA

Aliments per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS:

PAGÉS I ROCAFORT (Successors de
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

PAPERIA I OBJECTES D' ESCRIPTORI

— DE —

F. COSTART DE LORENS

CERVANTES 26

PALAMOS

Complet assortit dels articles propis del ram — Segells per a col·leccions
Postals de totes classes — Tintes i llapits de acreditades marques
Articles escolars complets

Goma Blanca inalterable en pots de vidre amb recipient per el pinzell,
desde 1 a 10 ptes. segons cabuda

Impresos ràpits; esmerats i econòmics : Tarjes, menús, esqueles, recordatoris
i demás treballs urgents es serveixen al mateix dia

Dipòsit de obres dels més celebrats autors; figurant-hi
MALA LLEVOR i LA DISSORT d'En Miquel Roger i Crosa

: - TALLERS DE IMPREMTA I ENQUADERNACIÓ PROPIS - :

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(BAILLY-BAILLIERE - RIERA)

30,000 DATOS

1,350 PÁGINAS

CONTIENE Los nombres y domicilios de los comerciantes, industriales, profesionales y elemento oficial de la región catalana.

Reseñas geográfico-descriptivas, Índice Geográfico de Cataluña, Sección de Reclamo, etc., etc.

CUATRO PRECIOSOS MAPAS EN COLORES

Anuarios Bailly-Bailliere y Riera Reunidos, S. A.

Consejo de Ciento, núm. 240 — BARCELONA

Teléfono A. 3503.—Telegramas: ANUARIOS

Els solitaris

Plau i satisfà que la ciutat de les nostres amors vinguin recordança i atencions per a tots els qui en la pesanta boira de pobles i vilatges, tenim un finestral obert a l'espiritualitat. Al Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat Catalana hem de retre-li agraiment i correspondre a la seva atenció amb quant de millor haguem.

El títol que, per força, se'ns ha hagut d'aplicar fa venir fret només de dir-lo. Solitaris! Valdre's d'un mateix; cercar, a voltes laboriosament, una dada que, en curt instant fóra adquirida en el dolç empori de l'estudi; esser, tots-temps, i sens remei, els últims en copsar les innovacions; haver de contentar-se amb l'extracte de la premsa de les ensenyances que els millors savis del món donen a llur pas per la ciutat.

El mateix títol ja confessa la impossibilitat d'influència en les poblacions. I de fet així és, perquè tota cosa cultural qui flairi a desinterés és incompresa pels qui valoren les persones per la fortuna que tenen, i tinguda com a mòbil de mònita pels qui sols veuen en els actes humans actes polítics.

Afortunadament per Catalunya, els solitaris formen legió. Sense por d'error, pot advenir-se que no hi ha cap artista professional entre ells. Crítics i definidors moderns prediquen que l'art només ha d'ésser captivat pels professionals. Negaran aquestos als solitaris aturmentats el goig de conrear el camp artístic, baldament sigui amb deficiències? Crítics posen el clam al cel perquè totes les joies d'art i preciosos monuments profusos en la nostra pàtria, vagin a engrossir el ric patrimoni de la ciutat. Per qué despullar d'art tota la terra, si, al capdevall, és una de les poques satisfaccions dels solitaris i una de les comptades comunicacions entre solitaris i ciutadans?

Que de pensaments ha tingut per Catalunya el Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat! Brolla un raig d'emoció al fonament de cada nova Biblioteca Popular. Els cursos d'istiu són esperats àvidament. La profunda revista *Quaderns d'estudi* és remesa a tots els professors de la terra Catalana i bescanviada amb els periòdics catalans.

Hom pot veure, doncs, l'ànsia que la llum de cultura i estudi que concentra l'Institut d'Estudis Catalans s'espargeixi per la nació catalana, fins a l'indret més allunyat i enasprat, on, sens dubte, crema la llàntia d'un solitari.

La generació present continua aprofitant l'excursionisme i els Jocs Florals de que es valgué la passada per a la comunicació espiritual. No hi ha poeta, per alt que sigui, que no acudi a les lluites literàries del poblet més humil. Bell és i de bon lloar semblant procedir, per la conexió que estableix i pel gaudi que reporta. L'excursionisme tampoc ha fallit i bé convé que s'afermi, car no pocs són encara els coneixedors de les belleses llunyes i ignorants de les pròpies.

Com més elements, més riquesa. Si les distàncies s'escurcessin el problema fóra en gran part resolt. A l'entretant, tot aplaudint la vívida impulsió de l'Institut d'Estudis, nosaltres, humilment i fervorosa advoquem perquè si d'algun indret de Catalunya es demana un professor per sentir-ne l'ensenyança sia aquest amatent a la crida; que les lliçons que suggereixen els monuments i ruïnes de la nostra nació siguin donades, al menys de tard en tard, en els llocs consagrats per les belleses, i, com a cosa primària, que en el comerç espiritual hi regni la cortesia pròpia de tot home privi·legiat.

Enyorança

Que em fa que torni ja la primavera
i el dia llarg i la bonança
que senti refilar la cadenera
i torni el goig i l'esperança
si he perdut l'amor més verdader
i em mata l'enyorança?

Be sento com l'altre any a l'aureneta
xerrotejar alegre dins el niu,
prou veig com envelluta la violeta
tot el paratge ombriu
mes res dóna a mon cor joia completa
l'amor no m'hi somriu!

Quan canta en la bardissa el rossinyol
omplint l'espai de melodia
i s'obren les poncelles amb el sol
vessant sentor i poesia
que escampa per l'espai el ventijol
em semblen planys de melangia...

Quan arriba aquella hora misteriosa
 que entre cants i perfums el dia mor
 i al toc de la campana amorosa
 s'aixeca al cel un prec de fe i amor
 una oració pels dos faig fervorosa
 i em deixo aturmentar pel dolç record.

Quan arriba aqueix temps de somnis bells
 que eixampla tots els cors i els fa somriure
 recordant joventuts als pobres vells
 i donant bella força i fent reviure,
 encenent i esbadant a cors novells,
 i un amor ignorat comença a viure...

llavors, jo, trist com mai, sols ploraria,
 per mi no hi ha bon temps, sempre és hivern
 ma il·lusió, tot mon goig finà aquell dia...
 no el recordis ja més mon pensament
 si no vols que comenci ma follia
 ans no em vingui la mort d'enyorament

M. DEL CARME FERRAN.

Solsona, primavera de l'any 1918.

Extensió d'ensenyament tècnic

Hi ha una concidència remarcable entre tots aquells que han estudiat el treballador: la de considerar que el dels països llatins, i particularment, el nostre, és el que té més facilitat assimilativa.

Això sembla un principi contradir els fets, ja que en realitat, el nostre treballador no sol arribar, com el d'alguns altres països, a assolir Direccions que li proporcionin sous crescuts.

Si anem a esbrinar les causes de tal contradicció, trobarem que el treballador dels al·ludits països, després de dedicar al seu patró les hores convidades, en dedica també alguna cada dia a l'estudi, convençut que el temps invertit en l'estudi,—com un capital posat a redit,—produeix interessos, que són en aquest cas l'augment de guany degut a la capacitat tècnica. Així consegueix aprofundir en ço que és objecte de les seves activitats per a la vida i els seus coneixements arriben prompte a esser quelcom més que una habilitat. D'aquesta manera, el treballador que té menys facilitat assimilativa que el de la nostra terra, consegueix assimilar-se major suma de

coneixements tècnics d'utilitat preciosa per a l'exercici de l'obra que se li confia.

Es dirà, potser, que el treballador d'altres països té més força de voluntat i més constància per a l'estudi. No és això. També el nostre té força de voluntat i constància quan li proporcionen mitjans de desenrotllar ambdues facultats. Si comparem, per exemple, el treballador català i el nordamericà, dins del present ordre d'idees, trobarem que la única diferència que existeix entre ells és deguda que el nordamericà li ha estat proporcionada l'ocasió que pogués estudiar amb tota la intensitat desitjada, sense obligar-lo a abandonar ni negligir el seu treball quotidià. Es així com ha pogut posar-se en disposició d'aprofitar totes les oportunitats que se li han presentat per a millorar de col·locació.

Aquest pensament ha generat la fundació, per cura de la Mancomunitat de Catalunya, d'una institució de cultura especialitzada que porta el nom de «Extensió d'Ensenyament Tècnic».

Es tracta d'un organisme que té per funció fer arribar la instrucció en diversos rams a tots aquells que desitgen adquirir coneixements sòlids en l'ordre d'allò que és el seu mitjà de vida o aspiren que ho sigui, i no poden assistir a les escoles orals per dificultats econòmiques, d'edat, de lloc o de temps. L'instrument de que es val l'E. E. T., per estendre la seva acció és l'explicació escrita.

L'E. E. T., és com un llaç d'unió entre les Escoles especials i les persones estudioses que fins avui no podien realitzar els seus anhels. Recull la paraula del mestre per mitjà d'obres de text escrites amb gran claretat i precisió i profusament il·lustrades, i la posa en mans dels alumnes, indicant-los a la vegada COM han d'estudiar i COM han de fer les pràctiques. L'alumne desenrotlla els temes per escrit i el professor corresponent examina les lliçons així desenrotllades i contesta també per correspondència, corregint errors i aclarint dubtes, tal com faria davant dels seus deixebles, a les classes orals. L'E. E. T. guia les pràctiques i organitza visites col·lectives a fàbriques i tallers.

Els estudis, fets així, amb mòdica despesa, des de casa, i durant les hores lliures, és a dir, sense haver de deixar cap altra ocupació, donen dret a l'obtenció de títols oficials de la Mancomunitat de Catalunya.

L'E. E. T. ha estudiat un ampli pla d'ensenyaments que abraçarà tots els que es cursen a les escoles especials establertes a Catalunya. Donada, però, l'organització complexa que la institució requereix i a fi d'assegurar de seguida la virtualitat absoluta de la seva acció, els anirà establint d'una manera escalonada.

Per començar les seves tasques i tenint en compte el present i l'esdevinidor brillants de les indústries elèctriques a casa nostra i la necessitat cada dia més urgent de formar bons especialistes en el ram arreu de Catalunya, l'E. E. T. ha obert la matrícula de la secció d'Electricitat. Els estudis donaran dret a obtenir els títols de Tècnic o Expert (Pèrit) electricista.

Els llibres de text que utilitza l'«Extensió» han estat redactats per eminents tècnics. Es contenen entre els mateixos professors de l'Escola de Enginyers Industrials i de l'Escola Elemental del Treball. L'ensenyament és a la vegada teòric i pràctic. Per a les pràctiques es fa treballar l'alumne amb material que li és enviat en caixes.

El sistema d'extensió d'ensenyament, que tants esclatants resultats dona en els grans països actius, ha estat adaptat i nacionalitzat entre nosaltres de la única manera que podia tenir eficàcia, és a dir, presidint la seva implantació la idea de sacrifici pecuniari a favor de la cultura. El que no hauria pogut fer cap empresa particular ho ha fet la Mancomunitat de Catalunya.

Els estudiosos de la nostra terra s'han donat ja compte de l'oportunitat que se'ls ofereix per a millorar la seva posició present i des dels pobles més apartats de la nostra terra s'apressen a demanar dades i a inscriure's com a alumnes.

La Direcció de l'E. E. T., carrer d'Urgell, núm. 187, Barcelona, es posa de molt bon grat en relació amb tots aquells que s'interessen pel nou sistema d'ensenyament i els hi envia opuscles i altres impresos.

Fulles ventisses

Poesies de tots vents posades en català
per JOAQUIM RUÏRA

DE MALA MENA

RONDALLA

Aquell follet
de la muntanya,
que els masovers
atracallava
corrent de nits
per la teulada
o gambejant
de quadra en quadra,
desfermant bous
i munyint vaques
i fent dringar
llurs esquellades;
aquell follet
astut i plaga,
que escorre els punts
feia a les avies,

quan els mitjons
apedaçaven,
i als vells, al bo
de les bacaines,
orella endins
els enfonsava
pessigollers
brinets de palla;
aquell follet
embolcaire,
que el pastador
trapassejava,
semblant pel pa
llavors estranyes,
que al cap del jorn
florida trauen;
aquell follet
tan tarambana,
bellugadís

i sorollaire,
fent capgirells
a la porxada,
s'ès esguerrat
de braç i cama
i d'un nuset
de l'espina.

Quan torna en sí
proba d'alçar-se.
Tots sos ossets
cruixen i fallen
i cau plorós
sobre unes garbes.
Un cop refet,
malda que malda,
pot aixecar's
sobre una cama.
I tot cloc-piu
a peu coix marxa
cap al riuet,
cap a la prada
a cercar flors
per cataplasmes.
Mentres les cull,
gojós repara
deu amiguets
entre unes malves.
—Bons compayons,
bons camarades,
vinc esguerrat,
volgueu curar-me.
—L'herba d'ací
no goreix cames.
Tots coixos som,
be l'hem provada!..
—Doncs, el remei
¿on cal cercar-lo?
—Es lluny, ès lluny,
per vies aspres.
Es dalt de tot
de la muntanya.
El guarda allí

la bella Fada.
—Jo hi pujaré
de mata en mata,
mig a peu coix,
mig rossegant-me.

Pren el camí
sense galbana
muntanya amunt,
ple d'esperança.
Li llisca el peu
a la fullaca,
cau de genolls
trenta vegades,
el gatosam
el fibla i nafra,
dolô i fatic
ses forces llacen,
però la fe
li don constancia
i arriba al cim
de la muntanya.
Un cop hi ès,
volta i esguarda.
Bocabadat
de sobte es para,
veient volar
la bella Fada
com papalló
d'ales daurades
sobre un jardí
de llirs de plata.
Que bella que ès:
No ment sa fama:
Boireta d'or
ès el ropatge
que el cos airós
si abriga i tapa.
Sols els peuets
despulls mostrava
i el caparró
voltat de flames.

—Fada gentil,
la bella Fada,
vinc esguerrat,
vulgues curar-me
Dona'm remei
per braç i cama
també pel nus
de l'espina.

—Gorir-te el cos
no costa gaire,
mes ¡ai! si tens
el mal a l'ànima.
Dolents instints
porten desgracia.
Jo et goriré,
tornaràs caure,
t'esguerraràs
altra vegada.

—Si em poses bo,
la bella Fada,
mai més faré
tarambanades.

—Un cop tan sols
tindreu ma gracia
tu i tos companys,
els de la prada.

Les mans estén,
resa en veu baixa,
«tots són gorits»
diu, i s'enlaira.
Al ventijol
de sa paraula
resta el Follet
sense cap tara.
De tan content
balla i més balla,
picant de mans
i amb riallades.
Arreu, arreu
sos membres palpa:
cap li fa mal,
ni s'encarcara.

—Que ès gust restar
sense cap xacra,
després d'haver-n
patides tantes!
Al món no hi ha
cosa més grata
que la salut
de nou cobrada.
O salut, font
de l'alegrança,
ja no mai més
vull exposar-te!

Dits aquest mots
veu una casa
entre bells pins
d'ampla capçada,
verds parassols,
que l'ombrejaven.
Bon punt la veu
ja se n'hi marxa.
Tot decidit
salta ses tanques
i al fosc celler
cuita a amagar-se.
Vol fer-li un son,
la set l'en guarda,
la set i els fums
de la garnatxa.
Seguint l'olor
la flor trobava:
un carretell
de llisa panxa.
Cerca un punxó,
el tap forada
i va bevent
el vi, que raja,
ja xerricant,
ja a xarrupades.
Com més en beu
més fi el trobava.
Troba'l tan bo
que s'ubriaga.

I, ubriagat,
 ix de la casa
 i de gairell
 i a revolades
 baixa alegroi
 per la muntanya,
 cantant amb veu
 desentonada.
 De sobte cau
 i es romp la cama.
 Quan torna en sí
 s'escabellava.
 —Ai de mi trist!
 Oh! Quin malastre!
 Els meus companys,
 els de la prada,
 com es riuran
 de ma desgracia,
 gorits, gorits,
 sense cap tara,
 xaladament
 ballant sardanes!

Mes ¿qué li cal?
 A cama ranca,
 tot dolorit
 reprèn la marxa
 muntanya avall,
 regant-la amb llàgrimes

Plorant, plorant
 entra a la prada.
 Troba els amics
 sota les malves
 tan esguerrats
 com va deixar-los.
 —No us ha gorit
 la bella Fada?
 —Sí però jai!
 hem tornat caure.
 —Germans, som boigs,
 boigs de nissaga.
 No ens goriran
 herbes, ni fades;
 Deu solament
 pot gorir ànimes.
 Sens son ajut
 no hi ha esperança.

El sol ardent
 flames escampa.
 L'aviram fuig
 cap a la prada
 i els follets veu
 sota les malves.
 Lloques i polls
 sobre ells es llancen
 i els van trinxant
 a becarrades.

Sentiment

(Continuació.)

Aqueixa important declaració fou, altra volta, interrompuda per l'audiència infant, en excés de joia, trencant un mirall i amagant-se desseguida a l'habitació propera. En Jaume fou cridat; atabaladora confusió i cridòria se'n seguiren; dues petites cames blaves s'agitaren en l'aire, quan l'home eixí de la cambra amb el noi.

—El senyor Brook Dingwall desitja que la senyoreta Brook Dingwall aprengui un xic de tot, digué la senyora Brook Dingwall, qui a penes havia dit paraula.

—Es clar, digueren a cop, les dues germanes.

—I com que confio que el plan imaginat serà eficient per a deslliurar la meua filla de la seva idea absurda, senyoretas Crumpton, continuà el legislador, espero que tindran Vs. la bondat d'acomplir, en tots els extrems, una enquesta que jo els enviaré.

Fou feta, es clar, la promesa, i, després de llarga discussió sostinguda pels Dingwalls amb gravetat diplomàtica molt escaient i per les Crumptons amb profund respecte, acordaren, finalment, que la senyoreta Lavinia fóra enviada a Hammersmith, l'endemà, en ocasió del ball semestral que havia de celebrar-se en el pensionat. Açò distrauria l'esperit de la gentil damisela venint també a esser un altre pas de diplomàcia.

La senyoreta Lavinia entrà a casa de sa futura directora; i ambdues senyoretas Crumpton pronunciaren el llur «la noia més encantadora», opinió, que per singular coincidència, tenien sempre d'una nova pensionista.

Els preparatius que, fent ús de fraseologia teatral, «assoliren una magnitud ja mai atesa», foren realitzats desseguida a Minerva House per donar lustre al ball proper. La sala més gran de la casa fou delitosaament ornamentada amb roses i tulipes de cotó i altres flors artificials d'aparença natural, obra de les mateixes damiseles. Tragueren-se l'alfombra, les portes de dos batents, el moblatge, i bancs hi foren mesos. Els mercers de Hammersmith se sorprengueren de la súbita demanda de cintes blaves i guants blancs i llargs. Toies reemplaçaren els geranis, i una arpa i dos violins foren contractats a ciutat per reforçar el gran piano. Les joves damiseles, elegides per a lluir-se en aquella ocasió i acreditar l'establiment, se practicaven sens repòs, a llur gran satisfacció i a fort enuig de l'espatllat i vell veí; i constant correspondència era tinguda entre les senyoretas Crumpton i el confiter de Hammersmith.

Arribà el vespre, i, llavors, hi hagué tanta de feina a cordar-se cotilles, i a cenyir sandàlies, i a pentinar-se, que no hi ha res comparable amb el moviment del pensionat. Les damiseles més joves s'afanyaven a esser a cada un dels empolainaments; i les més grans se vestien, se cordaven, s'afalagaven i envejaven, les unes a les altres, tan seriosament i sincera, com si elles, aleshores, debutessin.

—Estic bé, noia?, demanava la senyoreta Emília Smithers, la més formosa de la casa a la senyoreta Carolina Wilson, sa íntima amiga, per ço com era la més lletxa d'Hammersmith i potser de tot arreu.

—Oh! Encantadora! I jo?

—Esplèndida! Mai t'havia vist tan bonica!, respongué la formosa, ajustant el seu propi vestit i no concedint ni una mirada a sa pobre companya.

—Jo espero que En Hilton vindrà aviat, digué una altra noia a la senyoreta Somebodyelse, en febre d'expectació.

—Estic segura que en seria ben afalagat, si ho sabés, replicà l'altre.

—Oh! Es tant eixerit!, digué la primera.

—I molt agradable, afegí la segona.

—I distingit, mormolà una tercera.

—Què penseu fer'aquí?, digué altre damisela, entrant en cambra. La senyoreta Crumpton diu que ve el seu cosí.

—Com? En Teodosi Buttler?, feu tothom en esclat.

—Es eixerit? inquirí una novícia.

—No gaire, però és tan intel·ligent!, fou la rèplica general.

En Teodosi Buttler era un d'aquells genis immortals que es troben en gairebé totes les reunions. Solen tenir veu profunda i monòtona. Sempre es convencen que són personatges meravellosos, molt desgraciats, jassia no puguin precisar-ne el motiu. Vanidosos, no arriben a posseir sinó la meitat d'una idea; emperò, entre les joves damiseles entusiàstiques i els joves cavallers beneitons, són personatges meravellosos. L'individu en qüestió, En Teodosi Buttler, havia escrit un *pamphlet*, contenint algunes consideracions importants sobre la conveniència de fer alguna cosa, i, com que cada aforisme tenia un gran nombre de mots de quatre síl·labes, els seus admiradors tingueren per ver que era un prodigi.

—Potser és ell, exclamaren varies damiseles, quan la primera estirada del vespre anuncià la destrucció de la campana.

Seguí pausa angoixosa. Arribaren algunes capsos, i una damisela, la senyoreta Brook Dingwall, en trajo de ball, amb llarga cadena d'or en son col i el vestit cordat amb senge rosa; un ventall d'ivori en sa mà i una expressió de desesper en son visatge.

Les senyoretetes Crumpton preguntaren per la seva família amb la més cruciable ansietat, i la senyoreta Brook Dingwall fou presentada a ses futures companyes. Les Crumpton conversaren amb les damiseles en to mel·líflu, a fi de que la senyoreta Brook Dingwall romangués ben impressionada de llur tracte amabilíssim.

(Continuarà.)

CHARLES DICKENS

Crònica local

La fàbrica d'En Miquel Palet S. en C. ha recordat els temps anteriors a la guerra. Per la bona circumstància de treballar amb anglesos, ha treballat nit i dia una temporada. La Corchera Internacional movimenta la feina per atendre una demanda de llana de suro destinada als exèrcits aliats. El contrast dels bel·ligerants s'estableix també aquí entre les fàbriques qui tenien llur camp d'acció en els Imperis Centrals i els qui el tenen en els països aliats. El factor de la sort és pels obrers poderosíssim: mentre uns disfruten del treball de la setmanada complerta, altres no veuen camí enlloc i dolorosament sofreixen. Continua la cuina municipal acomplint el trist remei. En previsió que, en tanta negrura, no repetissin les pluges el flagell de la inun-

dació, l'Ajuntament ha feta una col·lecta per poder arranjar bé la riera Aubi, ja que sembla que la desviació, per terquesa dels propietaris, és cosa llarga.

Ha sonat molt per tot Espanya i l'estranger el nom de Palamós amb motiu del torpedinament del *Provence*. Foraster qui a nostra vila davalla, la primera cosa que mira és el vapor, i si entra per la carretera de Sant Feliu, a sa mirada curiosa hi acompanya el tapament de nas, perque continuen les grans esteses de blat averiat. Molts de forasters han vingut aquest istiu, de la qual dada pot donar-ne testimoni fafaent la Fonda Trias, qui al satisfactori tragí d'acollir clients, hi afegia el tríbol de reformes del local. Les altres fondes també poden dar-ne raó. Era curiós de sentir la veu popular respecte de la tasca del *Belos*, per a posar en surada el *Provence*. S'enraïmaren els curiosos, en començar el *Belos* les bombades. Com que l'èxit no fou immediat, enraonaren clarament els qui nò hi creien; tres jorns després, el *Provence* era dreçat amb joia de tots els qui presenciaren la bella operació. El *Belos* és proveït de bombes d'alta potència i de tots els pertrets necessaris, i de la intel·ligència de son capità i d'un enginyer qui es calava l'escafandre per revisar la part esfondrada. Porta ja més de vint salvaments practicats, algun d'ells de dificultat extrema; l'efectuat a Palamós oferia la ventatja que el vaixell era al peu del moll i vora terra, talment com si fos un safaretx. El primer jorn de la tasca, va espargir-se un baf tan pestilent que fins penetrava en les perfumades perruqueries. A fi de mes, el *Provence* fou posat a la punta del moll.

Per rara coincidència, el primer dia de preparatius per aixecar el vapor francès, que s'esqueia a esser diumenge, varen retrunyir en l'horitzó, molt llunyanes però ben perceptibles, més de 50 canonades des de les 7 a les 9 del matí. A migdia varen sentir-se quatre o cinc detonacions més. Algú digué, i així és de creure, que un vapor francès entaulà lluita amb un submarí aconseguint lliurar-se'n. Segurament que les últimes canonades foren les enfonsadores del vapor danès «Nowlousse», de 4.500 tones, que, de retorn de Gènova anava de lastre envers Nova-York. Fou el torpedinament a 30 milles, i la tripulació, salvada en dos bots, hagué de vogar jornada complerta per arribar al nostre port. Degudament atesos, marxaren els tripulants cap a Barcelona. Continuen passant molts de vapors de guerra envers la França.

La platja palamosina s'omple de banyistes, qui molt s'alegren que les clavegueres ja desemboquin sota el Pedró. A la Fosca, el tribut per disfrutar de la pineda no cercada ha donat motiu a contendes que ja eren d'esperar. El senyor Tarrés ha fet una font i plantat arbres i bancs, guanyant la felicitació de tots els habitants i visitadors de la platja.

En la festa major d'Agost de Sant Joan de Palamós va celebrar-s'hi una festa a benefici dels orfes francesos, a la qual hi assistiren tots els estrangers dels països aliats, i els còsols d'aquesta vila, el Diputat a Corts, Sr. Albert, el Diputat Provincial Sr. Quintana i altres personalitats.

De les sessions de còmics d'ofici del mes anterior, passàrem en aquest, a les d'aficionats. En l'Agrupació Catalanista foren posades en escena *El músic de Regiment* i *A cà la modista*. De lectura literària se n'encarregaren En Torrent i En Camós, i En Goday cantà una melodia. En el Centre Federal, en el jardí, interpretaren el aficionats, dirigits per En Riera, *El cor del poble* i *Agència d'informes comercials*, i En Plaja llegí poesies durant l'intermig. En ambdues representacions actuà molt bé la senyoreta Vilaseca de Calonge.

El Dr. en Filosofia i Lletres, En Lluís Camós, previa sol·licitud a l'Ajuntament, està procedint a l'arranjament i catalogació de l'Arxiu Municipal. Ens n'alegrem, perquè era una obra ben necessària. Els mestres palamosins s'han distingit en gran manera en les oposicions recents: En Lladó i En Mir en les de Lleida; En Lloveras en les de Girona. El mestre Salvador Figa és destinat a Canàries. El Diputat En Salvador Albert, en la conferència que donà en el Centre Federal, exposà la necessitat que els obrers s'associïn. En Guillem Noia guanyà un premi en la carrera ciclista de La Bisbal. En B. Soria és nomenat Representant de la Companyia de Segurs «La Mundial».

Per ésser caigut d'una paret del moll, morí el noi Emili Planas (a. C. s.) El seu company Niquel Pi, qui amb ell caigué, va trencar-se una cuixa. Dies després se negà en la badia el jove Josep Pagès (a. C. s.). La llar d'En Joan Pagès fou desolada per la mort de l'hereu i la crema de la teranyina, novell art de pesca.

Sport

Foot-ball

Trista nova és la que tinc de consignar en aquesta humil crònica, la qual ha estat publicada per altres revistes que veuen la llum primerament que MARINADA.

En plena joventut i quan més somrienta li era la vida, deixà d'existir nostre estimat i malaurat company en Santiago Canals, víctima d'una cruel malaltia.

Qui no recorda els brillants triomfs lograts en la seva carrera de foot-ballista?... Era jovenet encara quan començà de jugar amb un equip infantil d'aquesta vila, equip que era independent del Palamós.

La seva brillant actuació feu posar sobre d'ell, els ulls del desaparegut «Palamós F. C.», fent-lo separar de l'equip infantil per a ingressar al primer i gloriós equip del Palamós.

Continuà jugant amb aquest equip fins a la seva desaparició, adquirint en cada partit que feia nous triomfs.

En disoldre's el «Palamós F. C.» ingressà a «l'Ateneu Deportiu» i, poc

temps després, ingressà a les files del «Casal Popular» pel qual havia fet alguns partits del passat campionat.

Desde aquestes planes enviem nostre més profund condol a la seva família.

Descansi en pau el malaurat Canals.

* * *

Nombrosos foren els partits efectuats durant el mes de Juliol i que no pogueren publicar-se per manca d'espai en el passat número.

En tots els camps se celebraren partits i tots foren molt interessants. L'«Ateneu Deportiu» de St. Feliu, jugà amb l'«Espanya F. C.» de Barcelona, guanyant un partit i empatant en l'altre. Ha jugat també en contra del «Canadienses F. C.» perdent tots dos partits per 3 a 0 i 5 a 1 respectivament.

L'«Sport Club Guiloxense» jugà amb el «Barcelona F. C.» i va perdre per 5 goals a 1 el primer encontre i per 2 a 0 el segon. En aquests partits poguérem admirar el joc del gran davanter en Paulí Alcàntara i debutà amb el «Barcelona» en Coma, notable defensa de «l'Atlètic de Sabadell.»

A Palafrugell poguerem fruit durant tres dies del magnífic joc dels dos grans equips «Canadienses F. C.» i «Español F. C.» ambdós de Barcelona.

En els dos primers partits lluitaren per a la posesió d'una bonica copa, ofrena del Magnífic Ajuntament, guanyant el primer partit el «Canadienses» per 2 goals a 1 i a n'el segon partit empataren a 1 goal.

El tercer encontre fou motivat per desafiar el del capità de «l'Espanol» al capità del «Canadienses». Guanyà el primer per 1 goal a 0.

En el camp de «l'Ateneu Palafrugellenc» jugaren el «Badalona F. C.» amb el primer del «Palafrugellenc.» Se disputaren la posesió d'una copa ofrena també del Magnífic Ajuntament. Guanyà tots dos partits el «Badalona.»

En un d'aquests partits se feu entrega a «l'Ateneu Palafrugellenc» de la copa que ha guanyat amb l'adquisició del primer lloc en el Campionat Provincial de Girona, temporada 1917-1918.

* * *

L'«Ateneu Palafrugellenc» anà a jugar a Barcelona contra el «Deportiu de Reus», per a les semifinals del concurs *Copa Catalunya Sportiva*, vençent al seu contricant per 1 goal a 0.

Per manca d'espai, deixem de publicar una comunicació de la Junta de «l'Ateneu Deportiu F. C.», relacionada amb la formació del seu primer equip en la propera temporada.

Preguem a la Junta de l'Ateneu que ens perdoni de no poder complaure-la puix esperem amb desitjos altra ocasió per a servir-la.

JOSEP FRANCH

Moviment del port durant el mes d'Agost de 1918

ENTRADES		TONELATGE	SORTIDES		TONELATGE
Vapors	9	2.896	Vapors	9	2.896
Barcos de vela	16	921	Barcos de vela	15	921

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes d'Agost

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
47	2494	13	5094'80	4

Estació pluviomètrica

Aiga recollida durant el mes d'Agost: 9'2 mm.

Registre civil

Mes d'Agost

Naixements: 1. Pere Cané i Mallol.— 2. Emili Caldas i Rojas.— 3. Consol Mateu i Carbó.— 4. Victòria Cels i Robau.— 5. Josepa Noguer i Pascalet.— 6. Guillem Pagès i Sanner.

Innomenats: 1. Massa i Torralba.— 2. Valmaña i Bañeras. — 3. Valls i Tomàs.— 4. Boel i Turó.— 5. Miquel i Raixach.

Defuncions: 1. Joaquina Alsina i Garcías, 41 anys.— 2. Paquita Ponce i Fernàndez, 6 anys.— 3. Emili Planas i Castelló, 11 anys.— 4. Josep Clos i Gispert, 2 mesos.— 5. Enric Cabré i Vergoñós, 31 anys.— 6. Salvador Marqués i Rupidera, 42.— 7. Dolors Ros i Gubert, 37 anys.

Matrimonis: 1. Salvador Figa i Oliu amb Isabel Servet i Fargas.— 2. Antoni Vázquez i Balaguer amb Narcisa Darnaculleta i Ribot.— 3. Gabriel Perich i Batlle amb Dolors Solsona i Nou.— 4. Lluís Ferrer i Fernàndez amb Carme Casanovas i Pagés.

CICLES SANROMÀ

ARTICLES PER A
SPORTS

MOTOS I SIDE-CARS

SUN

A. SANROMÀ
Balmes, 62
BARCELONA

TELEFON
1445

ALFOMBRÉS - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els
GRANS MAGATZEMS A L'ENGROS I AL DETALL

H. Blanco y Bañeres, Barcelona

Successor de BLANCO Y BOSCH

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3
i Fruita, 2. TELEFON 190 A

Grans existències.

Ultimes Novetats.

Preus sens competència.

Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, estil antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori. **Tapets, Pells, Mantes, Edredons.** Tallers de Roba blanca per a taula i llit i demés articles de Llenceria, Gèneros de punt, Camiseria i Equips per a senyor i senyora.

NOTA. *Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.*

FÀBRICA DE MOBLES

DOMINGO I SABATÉ

— Els tallers més importants de Barcelona, muntats amb els adelants més moderns —

TALLERS, DESPATX I SALONS DE VENDA:

:: en el carrer de SANS, núm. 114, pocs metres després de la estació del tramvia.

Exposició permanent : Vendes al per major i detall

▣ ▣ TELEFONO H 475.

PREU FIXE. ▣ ▣

NOTA : Abans de fer els encàrrecs visiteu aquesta casa. Els tramvies que fan el trajecte de Barcelona a SANS núm. 2 i 55, parada en la plaça de Catalunya.

SE VEN en bones condicions
edifici amb 24 cases en el centre
de l'arenal de Palamós. - Està
lliure de gravàmens.

*Donarà raò: propietària Clotilde Matas
de Boada carrer Pintor Fortuny, 2 - 2.º - 2.ª
- BARCELONA, i el seu administrador Joan
Sabater carrer Viena núm. 9, PALAMÓS,
(Girona)*

Reservat per a

Baldomer Naspleda

Sant Feliu de Guixols

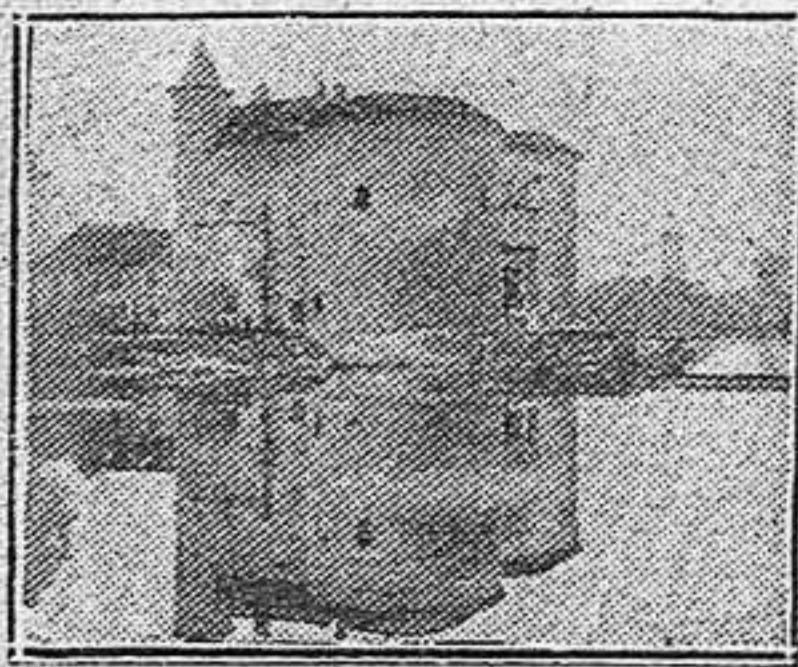

Reservat per a

Materials Escolars S. A.

Girona

Grans tallers de Fotogravat

REQUESENS,
OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

Majó i Planas. - Barcelona

Importadors directes d'Olis minerals.
Fàbrica de grasses per a la indústria
- - - a Hospitalet del Llobregat.
Corretges, Gomes, Amiants, - - -
- - - Estopades i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA : Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables   ▣ Esplèndit saló menjador   ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGÍ VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

Cases a Port-Bou, Cer-

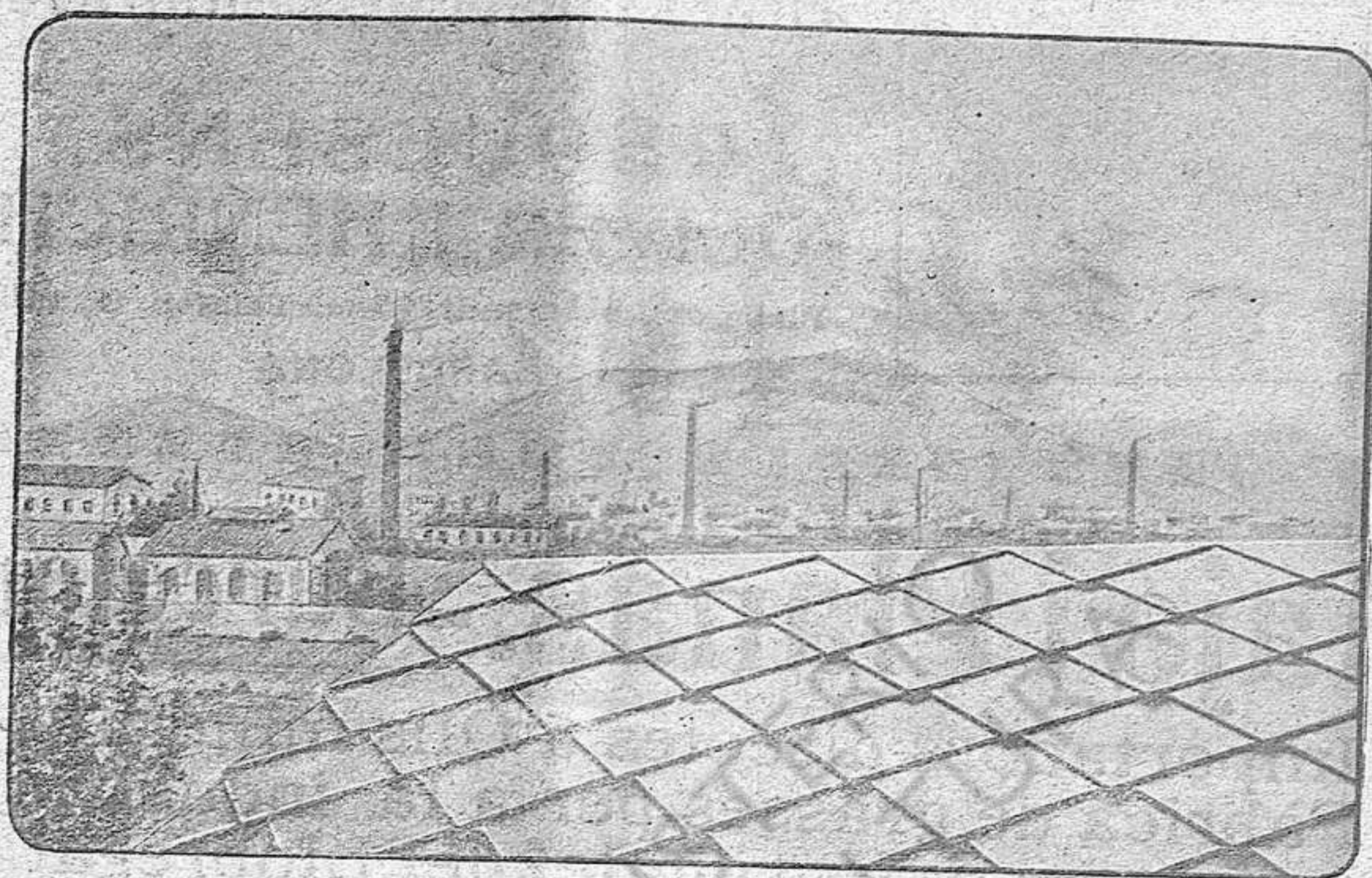
- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

TELEFON: 1692

“ROCALLA,” Plaques de Ciment i Amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

... La coverta més econòmica ...

La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS
DETALLS, a **JOSEP ESTEVA**, PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL. - BARCELONA

DONNINO BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONNET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

FARMACIA I LABORATORI DE
F. PRAT CUFI Successor de **CARLES LLACH**

Herboristeria — Dosimetria — Ortopedia — Higiene
 Especialitats nacionals i estrangeres — Aigues minero-
 medicinals — Braguers especials PRAT — Bàscula i
 - - - pesa bebés a disposició dels clients - - -

Passeig Castelar, 2

PALAMÓS

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

— ANIS —

“Del Amor,,

D'exquisit aroma, agrada-
 ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
 nencies mèdiques. Priva totes
 les malalties infeccioses i de
 l'estómac.

∴ ROM ∴

«PEPITA»

∴ VERMUT ∴

«ESPAÑOL»

∴ CONYAC ∴

«PEPITA»

CASA FUNDADA EN 1852

Sastrería de Joà'n Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

Un agua mineral para todos

tan bienhechora y tan eficaz como la mejor agua mineral, bebida en el manantial mismo, que debéis beber a toda edad, en todo momento del día, durante o después de las comidas, estés o no enfermos. Eso es la que obtendréis vosotros mismos, haciendo disolver en un litro de agua o dinaria un paquete de

Lithinés del Dr Gustin

Esta agua de tal modo mineralizada es deliciosa para beber y aún pura. Ligeramente gaseosa y muy refrescante se mezcla a todas las bebidas y principalmente al vino al cual da un sabor exquisito. Por sus propiedades radio-activas y curativas, esta agua mineralizada previene o cura en su misma casa a los que hacen de ella un continuado y regular uso, en las afecciones de

Riñones, Vejiga, Hígado, Articulaciones

Los Lithinés del Dr Gustin, se venden en latas metálicas en todas las farmacias del mundo.

12 PAQUETES hacen 12 LITROS de agua mineral, por 1'20 PTAS.

214 bis